…… ANADOLU LİSESİ, 2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ, 9.SINIFLAR 2.DÖNEM 1.YAZILI YOKLAMA SORULARI

ADINIZ, SOYADINIZ: SINIFINIZ: NUMARANIZ:

YABAN

Bir gün, bir öğleüstü idi. Kahvenin çardağı altında oturuyorduk. Bizim Mehmet Ali, Bekir Çavuş, Salih Ağa ve Muhtar, hep orada idiler. Bahis, harp üzerine ve onun akıbetlerine dairdi. Onlara, İstanbul'un dört devletin askeri işgali altında olduğunu, İzmir'in ta Bursa'ya kadar Yunanlılar tarafından istila edildiğini, Adana'dan henüz Fransızların el çekmediğini, Urfa'da, Antep'te kanlı olaylar cereyan etmekte olduğunu haber veriyor ve her birinin yüzüne ayrı bir dikkatle bakıyordum. Hiçbirinde ne hayret ne dehşet ne de alelâde bir alâka izine tesadüf etmedim. Ateşin içinden henüz çıkmış olan Mehmet Ali bile artık bunları geçmiş zamana ait bir masal gibi dinliyordu. (Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Yaban adlı romanından alınmıştır.

1. **Bu metindeki altı çizili kelimelerin ve kelime gruplarının metinde kazandığı anlamı belirleyiniz. (4x5=20 puan)**

Hayret:

İşgal:

Harp:

Alaka:

2. **Metnin konusunu yazınız. (10 puan)**

3. **Metinde anlatılan olaylardan hareketle dönemin özellikleriyle ilgili neler söylenebilir. (10 puan)**

4.**Bu hikayedeki karakterleri duygu ve düşüncelerine dair en az iki çıkarımınızı metinden kanıtlar göstererek yazınız. (14 puan)**

5.**"**Yıldızlar görse bendeki güzelliğini
Birer birer düşerler içimdeki denize."

Bu şiirin dizelerindeki edebi sanatları bulunuz ve bu dizelerdeki kullanımlarını açıklayınız. (12 puan)

6. “Can verme sakın aşka aşk afeti candır
Aşk afeti can olduğu meşhuru cihandır.”

Bu şiirin yapı unsurlarını (nazım birimi, redif, kafiye türü ve düzeni) belirleyerek yazınız. (14 puan)

7.**Gezip gördüğünüz bir yerle ilgili izlenimlerinizi, istediğiniz düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak en az <u>beş</u> cümleyle yazınız. (20 puan)**

TDE ZÜMRESİ

TDE Öğretmeni **TDE Öğretmeni** **Okul Müdürü**

…… ANADOLU LİSESİ, 2024-2025 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ, 9.SINIFLAR 2.DÖNEM 1.YAZILI YOKLAMA CEVAP ANAHTARI

(Öğrenme Çıktıları:TDE 2.2.Anlam Oluşturabilme)

1. Bu metindeki altı çizili kelimelerin ve kelime gruplarının metinde kazandığı anlamı belirleyiniz. (4x5=20 puan)

Hayret: Şaşkınlık, şaşırma
İşgal: Kuşatma, ele geçirme
Harp: Savaş
Alaka: İlgi

(Öğrenme Çıktıları: TDE 2.2.Anlam Oluşturabilme)

2. Metnin konusunu yazınız. (10 puan)

Konu: Ülkede savaş olmasına rağmen Anadolu'da insanların ilgisizliği ve yazarın şaşkınlığı anlatılıyor.
(Bu bağlam çerçevesinde verilen yanıtlar doğru kabul edilecektir.)

(Öğrenme Çıktıları: TDE 2.2.Anlam Oluşturabilme- TDE2.2.4. Metin öncesi tahminleri ile okuma içeriğini karşılaştırır.)

3. Metinde anlatılan olaylardan hareketle dönemin özellikleriyle ilgili neler söylenebilir. (10 puan)

Cevap: Metinde anlatılanlar 1.Dünya Savaşı (1914-1918) yılları ya da Kurtuluş Savaşı (1919-1923) yılları arasında yaşanmıştır. İstanbul işgal edilmiştir. Kahvehane kültürü o dönemde de vardır.

Öğrenim Çıktıları:TDE2.3.Çözümleyebilme. TDE3.1. Parçaları belirler.

4.Bu hikayedeki karakterleri duygu ve düşüncelerine dair en az iki çıkarımınızı metinden kanıtlar göstererek yazınız. (14 puan)

Cevap: Yazar şaşkındır: Hiçbirinde ne hayret ne dehşet ne de alelade bir alaka izine tesadüf etmedim. (7p)
Mehmet Ali'nin ilgisizliği: Ateşin içinden henüz çıkmış olan Mehmet Ali bile bunları geçmiş zamana ait bir masal gibi dinliyordu.(7p)

Öğrenim Çıktıları: TDE4.3.Kural koyabilme. TDE4.3.2 Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.

5."Yıldızlar görse bendeki güzelliğini
Birer birer düşerler içimdeki denize."

Bu şiirin altı çizili dizelerindeki edebi sanatları bulunuz ve bu dizelerdeki kullanımlarını açıklayınız. (12 puan)

Cevap:1.dizede kişileştirme (teşhis) sanatı vardır.(3p) Yıldızlar insan gibi görme özelliği ile anlatılmıştır.(3p)

2.dizede benzetme (teşbih) sanatı vardır.(3p) Kişinin gönlü, kalbi denize benzetilmiştir.(3p)

Öğrenim Çıktıları: TDE2.3.Çözümleyebilme. TDE3.1. Parçaları belirler.

6. "Can verme sakın aşka aşk afeti candır
Aşk afeti can olduğu meşhuru cihandır."

Bu şiirin yapı unsurlarını (nazım birimi, redif, kafiye türü ve düzeni) belirleyerek yazınız. (14 puan)

Nazım Birimi: Beyit (ikilik) (3p)
Redif: -dır (4p)
Kafiye: -an (tam kafiye) (4p)
Kafiye düzeni: aa (3 p)

Öğrenim Çıktıları: TDE4.3.Kural uygulayabilme TDE 4.3.2.Düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.

7. **Gezip gördüğünüz bir yerle ilgili izlenimlerinizi, istediğiniz düşünceyi geliştirme yollarını kullanarak en az beş cümleyle yazınız. (20 puan)**

Puanlama: Plana uygunluk ve en az 5 cümle yazma: 5p, Gezilen yeri tanıtma: 4p İzlenimler: 4p, Düşünceyi geliştirme yollarını kullanma:4p, Yazım ve noktalamaya uygunluk:3p

TDE ZÜMRESİ

TDE Öğretmeni **TDE Öğretmeni** **Okul Müdürü**